

לקוטי תורה • פרשת נצבים • מאמר 2

כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום לא...

”כי המצווה הזאת אשר אנכי מצווך”

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/nitzavim/2](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/nitzavim/2)

1 כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום לא נפלאה היא ממך ולא רחוקה כו'.

"כי המצוה הזאת אשר אנכי מצווה אותך היום אינה נסתרת ממך ואינה רחוקה" וכו'.

להבין מהו המצוה הזאת דלא קאי על כל התורה כולה דהל"ל [דהוה ליה למימר] כי כל המצוות כו' וגם מהו אשר אנכי כו'.

עלינו להבין מהי "המצווה הזאת", שהרי אין הכוונה לכל התורה כולה, כי [אילו כך היה] היה צריך לומר: "כי כל המצוות" וכו'. וגם מה פירוש "אשר אנכי" וכו'?

הנה כל המצוות נק' בשם מצות הוי' כי רמ"ח מ"ע [מצות עשה] הן רמ"ח אברים דמלכא ומלכא היינו בחי' הוי'.

הנה, כל המצוות נקראות "מצוות הוי'", שכן רמ"ח מצוות עשה הן רמ"ח "איברי המלך", ו"המלך" הוא בחינת הוי'.

2 והנה בתחלת דבר ה' בעשרת הדברות פתח אנכי ה' אלקיך. ולכאורה אינו מובן איך שייך עליו ית'

לומר שבא להגיד שאנכי הוא הוי' אלקיך דזה לא שייך כ"א באדם

והנה, בתחילת דברו של ה' בעשרת הדיברות, פתח: "אנכי ה' אלקיך". ולכאורה אין הדבר מובן: כיצד שייך לומר עליו ית' שבא להודיע ש"אנכי" הוא הוי' אלקיך? דבר כזה שייך רק באדם

שהוא בעל גוף וציור ותמונה ידוע אשר יאמר עליו כי הוא זה משא"כ הוא ית' לית מחשבה תפיסא ביה כלל וכתוב כי לא ראיתם כל תמונה ביום דבר כו'.

שיש לו גוף וצורה ודמות ידועה, שאפשר לומר עליו: "זה הוא". אבל עליו ית' נאמר ש"לית מחשבה תפיסא ביה" כלל, וכתוב: "כי לא ראיתם כל תמונה ביום דבר ה' וגו'".

אך הענין כי הנה ידיעת אלקותו ית' שהוא ברא הכל מאין ליש והוא הבורא ומחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה

אך העניין הוא כך: הידיעה על אלקותו ית' — שהוא ברא את הכול מאין ליש, ושהוא הבורא ו"מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה

בראשית ומהוה ומחיה את כולם כבר היה נקבע ידיעה זו בלב כל ישראל מאמינים בני מאמינים גם קודם מ"ת [מתן תורה] שידיעה זו היא בחי' הרגשה בנפש

בראשית, ומהוה ומחיה את כולם — ידיעה זו כבר הייתה קבועה בלב כל ישראל, "מאמינים בני מאמינים", עוד לפני מתן תורה. שכן ידיעה זו היא בבחינת הרגשה בנפש,

כמו ראייה שהרי אין רואין את השמים והארץ וכל אשר בה ואין הדבר עושה א"ע [את עצמו] ומבשרי אחזה אלוה

כמו ראייה. הרי רואים את השמים ואת הארץ ואת כל אשר בהם, ודבר אינו עושה את עצמו. ו"מבשרי אחזה אלוה",

כמו שמגישין נשמתו של אדם בראות חיות הגוף וקיומו [וכמ"ש בפ' ואתחנן בד"ה וידעת היום כו']
כמו שמרגישים את נשמתו של אדם כשרואים את חיות הגוף ואת קיומו המתמשך. [כמו שמוסבר בפרשת ואתחנן, במאמר המתחיל "וידעת היום וגו'"]

ומה שהודיע במ"ת [במתן תורה] אנכי ה' אלהיך הענין הוא כי הנה פי' הוי' שהוא המהוה כל ההוויות

ומה שהודיע במתן תורה: "אנכי ה' אלקיך" — העניין הוא כך: פירוש הוי' הוא שהוא מהוה את כל ההוויות,

כי הוי' לשון הוה והיו"ד שבראש התיבה להורות על התמדת הפעולה כמו ככה יעשה איוב כל הימים.
כלומר שתמיד מהוה ומחדש מאין ליש.

כי הוי' הוא מלשון הוה, והיו"ד שבראש התיבה מורה על התמדת הפעולה, כמו "ככה יעשה איוב כל הימים".
כלומר, הוא מהוה ומחדש תמיד מאין ליש.

3 והנה הגם שלגדולתו אין חקר כתיב שהתפשטות גדולתו הוא למעלה עד אין קץ כו' מ"מ הרי העולמות והנבראים הן בבחי' גדר וגבול ומספר אלף אלפין כו'

והנה, אף שנאמר "לגדולתו אין חקר" — כלומר, התפשטות גדולתו מגיעה למעלה עד אין קץ וכו' — מכל מקום, העולמות והנבראים הם בגדר גבול ומספר: "אלף אלפין" וכו'.

מן הארץ לרקיע ת"ק שנה כו' ואעפ"כ [ואף על פי כן] אני ה' לא שניתי כתיב שאינו כדמיון הנשמה שמחיה את הגוף שמקבלת שינויים ממאורעי הגוף כו'

"מן הארץ לרקיע ת"ק שנה" וכו'. ואף על פי כן נאמר "אני הוי' לא שניתי": הוא אינו דומה לנשמה המחיה את הגוף, המושפעת ממה שמתרחש בגוף וכו'.

והיינו מפני שאין אור א"ס ב"ה עצמו כביכול הוא שמתלבש בעולמות להחיותם ולהוותם מאין ליש

וזהו מפני שלא אור אין סוף עצמו, כביכול, הוא המתלבש בעולמות כדי להחיותם ולהוותם מאין ליש,

אלא בחי' זיו והארה משמו ית' בלבד וכמ"ש כי נשגב שמו לבדו הודו על ארץ וכו'.

אלא רק זיו והארה משמו יתברך, כמו שנאמר: "כי נשגב שמו לבדו, הודו על ארץ" וכו'.

ואף גם זאת על ארץ דוקא וככה התהוות כל המדרגות עליונים מריש כל דרגין אינן אלא בבחי' זיו וכמ"ש והחכמה מאין תמצא מבחי' שהוא אין ואפס.

וגם זאת — דווקא על הארץ. וכך גם התהוות כל המדרגות העליונות, מ"ריש כל דרגין", אינה אלא בבחינת זיו, כמו שנאמר: "והחכמה מאין תמצא" — מבחינה שהיא אין ואפס.

ואינו תופס מקום (ועמ"ש מזה בד"ה וירא ישראל את היד הגדולה כו' ובביאור ע"פ אחרי ה' אלקיכם תלכו)

ואינו תופס מקום. (ועיין כמה שנתבאר על כך במאמר המתחיל "וירא ישראל את היד הגדולה" וכו', ובביאור על הפסוק "אחרי הוי' אלקיכם תלכו".)

דהיינו בחי' זיו בלבד וזיו זה נמשך ע"י בחי' צמצום והתפשטות שהוא בחינת יו"ד ובחי' ה' לצמצם ולהעלים שלא יתגלה אלא בחי' זיו כו' ואח"כ המשכה והתפשטות בחינת ו"ה כו'.

כלומר, רק בחינת זיו. זיו זה נמשך באמצעות צמצום והתפשטות: בחינת יו"ד ובחינת ה"א, לצמצם ולהעלים, כדי שתתגלה רק בחינת זיו וכו'; ולאחר מכן באות המשכה והתפשטות, בחינת ו"ה וכו'.

הרי בחי' הוי' שהוא כללותך ההשתלשלות של כל העולמות וכן בפרטיות בכל ההשתלשלות מעילה לעילה כו' הכל בבחי' הוי' צמצום והתפשטות כו'.

נמצא שבחינת הוי' היא כללות ההשתלשלות של כל העולמות, וכן בפרט, בכל ההשתלשלות מעילה לעילה וכו': הכול הוא בבחינת הוי' — צמצום והתפשטות וכו'.

אך הגורם להי' ות צמצום זה ובחי' הוי' זו שהרי כתיב אני הוי' הוא שמי שאין זה אלא בחי' שם שהוא לזולתו ואינו ממהות עצם הדבר כלל

אך מה גורם לצמצום הזה ולבחינה הזאת של הוי' להתהוות — הרי כתוב: "אני הוי'", זה שמי", והרי זו רק בחינה של שם, שם שנועד לאחרים ואינו שייך כלל למהות הדבר עצמו —

אלא אנכי מי שאנכי היינו בחי' עצמותו ומהותו כביכול כלומר אנכי בעצמי ולא שמי שאינו קורא בחי' זו בשם כלל ולהיות אנכי הוי'

אלא אנכי, מי שאנכי, כלומר בחינת עצמותו ומהותו כביכול; כלומר, "אני עצמי" ולא שמי, שכן בחינה זו אינה נקראת בשם כלל. וכיצד תהיה בחינת אנכי להוי',

דהיינו שלהיות נמשך בחי' הוי' להוות העולמות בבחי' שם הוי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] בהשתלשלות וירידות המדרגות כו'

כלומר, כיצד תימשך בחינת הוי' כדי להוות את העולמות בשם הוי', בבחינת ממלא כל עלמין, באמצעות השתלשלות וירידת המדרגות וכו',

מבחי' אנכי שאינו נתפס בדר עלמין והוא קדוש ומובדל ואינו נק' בשם כו' כ"ז [כל זה] הוא מפני

מבחינת אנכי, שאינה נתפסת בתוך העולמות, והיא קדושה ומובדלת ואינה נקראת בשם כו' — כל זה מפני

כי אלקיך אנכי שע"י שאתה ישראל ממשיך בקרבך אלקות הרי בזה ממשיך ג"כ להיות הוי' מבחי' אנכי כי באתערותא דלתתא תליא מילתא

כי "אלקיך אנכי": באמצעות כך שאתה, ישראל, ממשיך אלקות בקרבך, אתה ממשיך גם את הוי' שתתהווה מבחינת אנכי, שהרי הדבר תלוי באתערותא דלתתא.

והיינו ע"י המצות שהמצות הם מצות הוי' פי' שתלויים ורמוזים בשם הוי' יש שרמוזים ביו"ד ויש שרמוזים בה"א [בית הלל אומרים] כו' וכמו אשר יעשה אותם האדם למטה כך יעורר למעלה בחינת יו"ד כו'.

וזה נעשה באמצעות המצוות, שהן מצוות הוי', כלומר, קשורות בשם הוי' ורמוזות בו: יש מהן שרמוזות באות יו"ד ויש שרמוזות באות ה"א וכו'. וכפי שהאדם מקיים אותן למטה, כך הוא מעורר למעלה את בחינת יו"ד וכו'.

4 וממשיך וכו' [ועמ"ש בד"ה רני ושמחי בת גבי וזהו ה' צלך] וכמ"ש וזכרתם את כל מצות הוי' ועשיתם אתם אתם כתיב

וממשיך וכו' [ראו מה שנכתב במאמר הפותח במילים "רני ושמחי בת [ציון]", בעניין "זוהו [פירוש] יהי צלך"]. וכמו שכתוב: "וזכרתם את כל מצוות הוי' ועשיתם אותן" — כתוב "אתם".

וכמו ויעש דוד שם כו' [וע' בזהר ח"ג [חלק ג'] פ' בחקתי דף קי"ג ובאגה"ק [ובאגרת הקודש] על פסוק זה ועמ"ש בפ' בענין וזכרתם כו']:

וכמו שכתוב: "ויעש דוד שם" וכו'. [ראו בזהר חלק ג', פרשת בחוקותי, דף קיג, ובאגרת הקודש על פסוק זה; וראו מה שנכתב בפרשה בעניין "וזכרתם" וכו'].

5 ב והנה כתיב תמים תהיה עם ה' אלהיך. פ"י כשיהיה הו"י נמשך להיות אלקיך דהיינו ע"י המצות

2. והנה נאמר: "תמים תהיה עם ה' אלקיך". פירוש הדבר: כאשר הו"י נמשכת להיות "אלקיך", כלומר, באמצעות המצוות,

אזי תהיה תמים ושלם בכל אברי הנפש [וע' בזהר פרשה שלח דקס"ו א' קס"ג ב' וברע"מ [וברע"א מהימנא] פ' פנחס דף ר"ל סע"א [סוף עמוד א]] משא"כ אם חיסר מצוה א' או פגם בה הרי נעשה מחוסר אבר או תהיה שלם בכל איברי הנפש [ראו בזהר, פרשת שלח, דף קס"ו ע"א, קס"ג ע"ב, וברע"א מהימנא, פרשת פינחס, דף ר"ל ע"א]; אבל אם החסיר מצווה אחת או פגם בה, הרי הוא נעשה חסר איבר.

כי שלימות אברי הנפש תלוי בהמשכת אברין דמלכא שהן המצוות שהן הן חיות אברי הנפש ובלעדן אין להם קיום וחיות.

כי שלמות איברי הנפש תלויה בהמשכת "איברי המלך", שהם המצוות; הן עצמן החיות של איברי הנפש, ובלעדיהן [לאיברים] אין קיום ואין חיות.

אך אם כבר חטא על הנפש ופגם באיזה מצוה הן שעבר על ל"ת [לא תעשה] או שביטל מ"ע [מצות עשה]

אבל אם כבר חטא ופגם במצווה כלשהי, בין שעבר על איסור ובין שביטל מצוות עשה,

וצריך לתקן הפגם והחסרון מה תהיה תקנתן הנה ע"ז נאמר כי המצוה הזאת דקאי על התשובה דלעיל מיניה כתיב

והוא צריך לתקן את הפגם ואת החיסרון — מה יהיה תיקונם? על כך נאמר: "כי המצווה הזאת", והכוונה לתשובה; שהרי ממש לפניו נאמר,

כי תשוב אל ה' כו' כי תשובה תשוב ה' וה' זו יש בה מילוי יו"ד והיא המצוה אשר אנכי מי שאנכי מצוך כו'

"כאשר תשוב אל הו"י וגו'". שכן "תשובה" היא "תשוב ה'" — הה"א תשוב, ובה"א הזאת יש מילוי של יו"ד. וזו המצווה "אשר אנכי" — "מי שאנכי" — "מצווח וגו'".

(וכ"כ [וכן כתב] בר"ח [בראשית חכמה] פ"א משער התשובה בשם הרמב"ן [הרבי משה בן נחמן] דפסוק כי המצוה הזאת קאי על מצות התשובה):

(וכך כותב ראשית חכמה, בפרק א' משער התשובה, בשם הרמב"ן, שהפסוק "כי המצווה הזאת" מתייחס למצוות התשובה.)

6 וביאור ענין זה הנה תשובה היא בחי' רפואה וכמ"ש ארפא משובתם (ועמ"ש מזה בד"ה צאינה וראינה ס"פ בראשית)

ביאור העניין הוא שתשובה היא בחינת רפואה, כמו שכתוב: "ארפא משובתם" — ארפא את דרכם הסוררת (וראו מה שנכתב על כך במאמר המתחיל "צאינה וראינה", בסוף פרשת בראשית).

וכמו שהרפואה גשמיות לחולי הגוף היא יקרה יותר ועליונה ממאכלי הגוף שעליהם יחיה האדם מאחר שהיא המתקנת את כל החיות להיותן חיים מתוקנים כו'

וכשם שרפואה גשמית למחלות הגוף יקרה ונעלית יותר ממזונות הגוף, שבאמצעותם האדם חי, שכן היא מתקנת את כוחות החיים כולם ומביאה אותם למצב של חיים מתוקנים, וכו',

כך תשובה היא במדרגה עליונה יותר מכל המצות שהן המשכות חיות הנפש משם הוי' ומאחר שפגם בשם הוי' ע"י שחיסר מצוה התלויה ביו"ד של שם או בה"א [בית הלל אומרים] כו'.

כך התשובה היא במדרגה נעלית יותר מכל המצוות, שהן המשכות של חיות הנפש משם הוי'. וכיוון שאדם פגם בשם הוי' בכך שלא קיים מצווה התלויה באות יו"ד שבשם, או באות ה"א, וכו',

7 והתשובה היא באה לתקן ולהמשיך הוי'. לכך צ"ל התשובה מגעת למעלה מעלה לבחי' אנכי הוא עצמותו ית' להמשיך בחי' הוי' משם למלאות הפגם והחסרון.

והתשובה באה לתקן ולהמשיך את הוי'. לכן עליה להגיע למעלה מעלה, לבחינת אנכי, שהיא עצמותו ית', ומשם להמשיך את בחינת הוי' כדי למלא את הפגם והחסרון.

וכמ"ש ממעמקים קראתיך ה' עומקא דבירא שכמו מעיין שנתמעטו מימיו עד"מ שצריך לחפור בעומק עד המקור שמשם נובעין המים להמשיך משם כך ממעמקים בחי' עומקא דבירא ומקורא דכולא (ע' [עיינן] בזהר ח"ב [חלק ב'] בשלח דס"ג ע"ב)

וכמו שכתוב: "ממעמקים קראתיך הוי'" — "עומקא דבירא", עומק הבאר. משל למעיין שמימיו התמעטו: צריך לחפור לעומק, עד המקור שממנו נובעים המים, ולהמשיך משם. כך "ממעמקים" היא בחינת "עומקא דבירא" ו"מקורא דכולא" (ראו זהר, חלק ב, בשלח, דף סג ע"ב),

דהיינו בחי' אנכי משם קראתיך הוי' כלומר שעיי"ז קורא וממשיך שם הוי' להיות חידוש התהוות החיות כלומר, בחינת אנכי: משם "קראתיך הוי'". במילים אחרות, באמצעות כך קוראים וממשיכים את שם הוי', כדי שתתחדש התהוות החיות.

והיינו בחיי ר"ה [ראש השנה] זה היום תחלת מעשיך זכרון ליום ראשון שהוא זמן התחדשות החיות כללי של כל השנה כו'.

וזהו בחינת ראש השנה: "זה היום תחילת מעשיך, זיכרון ליום ראשון", שכן זהו זמן התחדשות החיות הכללית של השנה כולה, וכו'.

8 והנה עיקר התשובה בלב ממעמקים מעומקא דליבא לצעוק אל ה' בצר לו וכמ"ש צעק לבם לבם דוקא וצעק לשון אסיפה

והנה, עיקר התשובה הוא בלב: "ממעמקים" — מעומק הלב, לצעוק אל ה' בעת צרתו, כפי שנאמר: "צעק לבם" — לבם דוקא. ו"צעק" הוא לשון של איסוף,

כמו ויצעק איש אפרים שיאסוף אליו ית' לבו רוחו ונשמתו מקרב איש ולב עמוק וממעמקים לשון רבים כי יש עומק למעלה מעומק ומבקשי ה' יבינו כל

כמו בפסוק "ויצעק איש אפרים", כלומר, הוא אוסף אליו יתברך את לבו, את רוחו ואת נשמתו, מתוך "קרב איש ולב עמוק". "ממעמקים" היא לשון רבים, משום שיש עומק למעלה מעומק; ו"מבקשי הוי" יבינו כל'.

כי כאשר ישים האדם אל לבו אל תוכו ותוך תוכו נקודת לבבו האמיתית עוד יוסף אומץ פנימיות הלב עד אשר אין שליט ברוח לכלוא כו'

כי כאשר האדם מפנה את לבו פנימה, אל תוכו ואל תוכו של תוכו, אל נקודת לבבו האמיתית, פנימיות הלב מתחזקת והולכת, עד ש"אין שליט ברוח לכלוא [אותה] וגו'".

והוא בחיי בכיה שנאמר לע"ל [לעתיד לבוא] בבכי יבואו שבוכה מעצמו ומאליו הלך וגעו והוא בחיי תעלומות הלב.

וזהו בחינת הבכיה, שעליה נאמר לעתיד לבוא: "בבכי יבואו". האדם בוכה מאליו ומעצמו, "הלך וגעו", וזהו בחינת "תעלומות הלב".

9 וזהו מ"ש בכתבי האריז"ל [האריז' זכרנו לברכה] שמי שאינו בוכה בימים נוראים אין נשמתו שלימה. וזהו ענין תשוב ה' במילוי יו"ד שהה"א היא בחיי תשובה עילאה שהיא מעומק הלב ומילוי היו"ד היא בחיי תעלומות לב שבהעלם כו'

וזהו שכתוב בכתבי האריז' ז"ל: מי שאינו בוכה בימים הנוראים, נשמתו אינה שלמה. וזהו ענין "תשוב ה'" במילוי יו"ד: הה"א היא בחינת תשובה עילאה, הנובעת מעומק הלב, ומילוי היו"ד הוא בחינת "תעלומות הלב", המצויות בהעלם וכו'.

(ועי' בסה"מ [בספר הדרת מלך] סי' קנ"ו בענין עומקא דבירא ועומקא דכולא ועי' בפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות]
בזהר פ' אמור דצ"ג ע"ב גבי לך אמר לבי ולשון תעלומות לב הוא בתהלים סי' מ"ד ועמ"ש מזה בד"ה
ביום השמיני שלח)

(ראו ספר הדרת מלך, סימן קנ"ו, בענין עומקא דבירא ועומקא דכולא; וראו פירוש הרמ"ז על הזוהר, פרשת אמור,
דף צ"ג ע"ב, בענין "לך אמר לבי". הביטוי "תעלומות לב" מופיע בתהלים, פרק מ"ד; וראו מה שנכתב על כך
במאמר המתחיל "ביום השמיני שלח").

וזהו אנכי אנכי הוא מוחה פשעיך למעני ב"פ [בי פעמים] אנכי כנגד ב' מעמקי הלב שבהם ועיי' מתלבש
אור א"ס ב"ה בעצמו כביכול בבחי' הוא

וזהו "אנכי אנכי הוא מוחה פשעיך למעני": "אנכי" נאמר פעמיים כנגד שני מעמקי הלב, שבהם ועל ידם מתלבש
אור אין סוף ברוך הוא עצמו, כביכול, בבחינת "הוא".

(עיי' בפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] בערך הוא ובע"ח [ובעץ חיים] דפוס דובראוונא שלי"ג ספ"ב [סוף פרק ב']
ובזו"ג [ובזהר חלק ג] קרח דקע"ח ב' ע"פ ועבד הלוי הוא אמור ק' ע"ב. האזינו דר"צ ע"א תרומה דקע"ז ב'
ע"פ הוא עשנו ועמ"ש ע"פ לך לך מענין הוא עשנו)

(ראו פרדס, ערכי הכינויים, בערך "הוא"; ועץ חיים, דפוס דובראוונא, שער ל"ג, סוף פרק ב'; וזהר חלק ג', קרח,
דף קע"ח ע"ב, על הפסוק "ועבד הלוי הוא"; אמור, דף ק' ע"ב; האזינו, דף ר"צ ע"א; תרומה, דף קע"ז ע"ב, על
הפסוק "הוא עשנו"; וראו מה שנכתב על הפסוק "לך לך" בענין "הוא עשנו").

להיות מוחה פשעיך ע"י המשכת י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] נושא עון ועובר על פשע והכח הזה שיש
בתשובה הוא מפני

להיות "מוחה פשעיך" באמצעות המשכת שלוש עשרה מידות הרחמים: "נושא עון ועובר על פשע". והכוח שיש
בתשובה נובע מכך ש...

כי נעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן שע"י התשובה שממטה למעלה הרי נעוץ סופן בתחלתן ועי"ז
נמשך בחי' מלמעלה למטה הוא בחי' נעוץ תחלתן בסופן

"נעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן": על ידי התשובה, העולה מלמטה למעלה, "נעוץ סופן בתחלתן"; ועל ידי כך
נמשכת הבחינה מלמעלה למטה, שהיא בחינת "נעוץ תחלתן בסופן".

(וכמ"ש בזח"ג [בזהר חלק ג] ויקרא דט"ז ע"א מאן ישוב כו' ועמשי"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] מזה בפ' פנחס בד"ה צו כו' את קרבני כו')

(וכמו שכתוב בזהר חלק ג', ויקרא, דף ט"ז ע"א: "מאן ישוב" וכו'; וראו מה שנכתב לעיל על כך בפרשת פינחס, במאמר המתחיל "צו וגוי את קרבני וגוי").

ולכן נאמר על מצות התשובה אשר אנכי מצוך היום כי כל המצות הם מצות הוי' משא"כ תשובה היא למעלה בבחי' אנכי.

ולכן נאמר על מצוות התשובה: "אשר אנכי מצוך היום", שכן כל המצוות הן מצוות הוי', ואילו התשובה היא למעלה, בבחינת "אנכי".

וביאור ענין היום כי מה שאנכי מצוך לשון צוותא והתקשרות היינו בהיום לעשותם כי נעוץ תחלתן בסופן דוקא הוא גילוי בחי' אנכי בעוה"ז עולם המעשה ולא למחר לקבל שכרם וביאור עניינו של "היום": "אנכי מצוך" — המילה "מצוך" קשורה ללשון חיבור והתקשרות; והכוונה היא ל"היום לעשותם", שכן "נעוץ תחלתן בסופן" דווקא. זהו גילוי בחינת "אנכי" בעולם הזה, עולם המעשה, ולא "למחר לקבל שכרם",

כי ביו"ד נברא העוה"ב [העולם הבא] והיינו יו"ד משם הוי' ולכן שם אין בחירה ביד האדם כו':

כי העולם הבא נברא ביו"ד, וזו היו"ד של שם הוי'; ולכן שם אין לאדם בחירה חופשית וכו'.

10 ג והנה כתיב לא נפלאות היא ממך כו' שלא יאמר האדם הואיל והוא מדרגה גבוה מאד נעלה בחי' אנכי מי שאנכי איך אגיע לזה.

ג. והנה כתוב: "לא נפלאות היא ממך" וגו', כדי שלא יאמר אדם: "הואיל ומדובר במדרגה גבוהה ונעלית מאוד, בבחינת 'אנכי' — אני, מי שאני, איך אוכל להגיע אליה?"

לכך אמר לא נפלאות נפלאות מלשון כי יפליא לנדור נדר כו' שהוא לשון הפרשה והבדלה כלומר שאין מדרגה זו מובדלת ומופרשת ממך ולא מופרדת ממך שאינך בבחי' נפרד ממנה ולא רחוקה היא בריחוק ההשגה:

לכן נאמר "לא נפלאות": המילה "נפלאות" קשורה לביטוי "כי יפליא לנדור נדר" וגו', שמשמעותו הפרשה והבדלה. כלומר, מדרגה זו אינה מובדלת ומופרשת ממך, ואף אינה נפרדת ממך, שהרי אינך במצב של נפרדות ממנה; וגם "לא רחוקה היא" מבחינת מרחק ההשגה.

11 לא בשמים הוא ולא מעבר לים הוא. שמים הוא בחי מקיף עליון כמו שמים לרום שאינו נראה על הארץ

"לא בשמים הוא", ו"לא מעבר לים הוא". שמים הם בחינת מקיף עליון, כמו "שמים לרום", שאינם נראים מן הארץ;

כי גוון תכלת הנראה לעינינו הוא מראה האויר ולא מראה השמים (ועמ"ש בד"ה בעצם היום הזה נמול בענין מי יעלה לנו השמימה ר"ת [ראשי תיבות] מילה וס"ת [וסופי תיבות] הוי"ע ע"ש) ועבר לים הוא ג"כ בחי מקיף

כי הצבע התכול הנראה לעינינו הוא מראה האויר ולא מראה השמים. (ועיינו במה שכתוב במאמר המתחיל "בעצם היום הזה נמול", בעניין "מי יעלה לנו השמימה", שראשי התיבות שלו הם מילה וסופי התיבות שלו הם הוי"; עיינו שם.) וגם "מעבר לים" הוא בחינת מקיף,

כי ים הוא ים החכמה ועבר לים הוא המקיף שעליו כי הגם שבאמת בחי אנכי כו' הנ"ל הוא בבחי מקיף ומקיף דמקיף כו'.

כי הים הוא ים החכמה, ו"מעבר לים" הוא המקיף שמעליו. ואף שאכן בחינת "אנכי" וכו' שהוזכרה לעיל היא בבחינת מקיף, ואף מקיף דמקיף וכו',

עכ"ז [עם כל זה] אינו דומה לשמים ועבר לים כי אעפ"כ [אף על פי כן] קרוב אליך הדבר כו' ה' דבר בחי ב' ההי"ן מחשבה ודבור הוא דברה' במאמר אחד יכול להבראות בפ"ך היינו ע"י התורה דברי אשר שמת בפ"ך

בכל זאת אין הדבר דומה ל"שמים" ול"מעבר לים", שכן בכל זאת "הדבר קרוב אליך" וכו': הה"א של "הדבר" היא בחינת שתי ההי"ן, מחשבה ודיבור; זהו דבר ה', שעליו נאמר "בדיבור אחד יכול להיבראות". "בפ"ך" — כלומר, באמצעות התורה, "ודברי אשר שמת בפ"ך",

כי כל הקורא ושונה הקב"ה קורא ושונה כנגדו והיינו המשכת אור א"ס ב"ה להיות נמשך ומתגלה בבחי קורא ושונה קורא הוא בחי חכמה עילאה תושב"כ [תורה שבכתב]. ושונה תורה שבע"פ [שבעל פה] היא בחי ח"ת [חכמה תתאה]

כי "כל הקורא ושונה, הקדוש ברוך הוא קורא ושונה כנגדו". כלומר, המשכת אור אין סוף ברוך הוא, כך שהוא נמשך ומתגלה בבחינת "קורא ושונה": "קורא" הוא בחינת החכמה העליונה, חכמה עילאה, התורה שבכתב; ו"שונה" היא התורה שבעל פה, בחינת החכמה התחתונה, חכמה תתאה.

(וכמ"ש בד"ה לכן אמור לבנ"י [לבני ישראל] כו' והבאתי אתכם) שכל המשכות אלו מא"ס ב"ה תלויות בעסק התורה של ישראל למטה

(כפי שמוסבר במאמר המתחיל "לכן אמור לבני ישראל" וכו', על הפסוק "והבאתי אתכם"). שכן כל המשכות האלה מאין סוף ברוך הוא תלויות בלימוד התורה של ישראל למטה;

כי לולי זאת הרי הקב"ה מצד עצמו רם ונשא אפי' [אפילו] מבחי' ח"ע [חכמה עילאה] וכמ"ש כולם בחכמה עשית שהיא עשיה גשמיות כו' כנודע במ"א.

כי אילולא זאת, הרי הקדוש ברוך הוא מצד עצמו רם ונישא אפילו מבחינת החכמה העליונה, וכמו שכתוב "כולם בחכמה עשית", שהיא עשייה גשמית וכו', כידוע במקום אחר.

וזהו ודברי אשר שמתי בפיו כלומר שבפיו הדבר תלוי אם פיו ידבר בד"ת [בדברי תורה] אזי גם אני קורא ושונה כו'

וזהו "ודברי אשר שמתי בפיו": כלומר, הדבר תלוי בפיו; אם פיו ידבר דברי תורה, אזי גם אני קורא ושונה וכו'.

ובלבבך שהמשכה זו תלוי בלבבך שיהאחושק ומתאוה כי רוח אייתי רוח ואמשיך רוח ואם ישים אליו לבו כו'

"ובלבבך": המשכה זו תלויה בלבבך, בכך שתתוקק ותתאוה; שהרי "רוח מביאה רוח וממשיכה רוח", ו"אם ישים אליו לבו וגו'".

(וכמ"ש [וכמה שכתוב שם] סד"ה לכן אמור הנ"ל) והיינו בחי' תשובה כי עיקר התשובה בלב ועיי' לעשותו דהיינו לעשות את הדבר האמור למעלה.

(כמו שכתוב שם, בסוף המאמר המתחיל "לכן אמור", שהוזכר לעיל.) וזהו בחינת תשובה, שעיקר התשובה הוא בלב; ועל ידי כך באים "לעשותו", כלומר, לעשות את הדבר שנאמר לעיל.

כי קרוב אליך הדבר עושי דברו להיות את ה' האמרת כו' שהם הם העושים וממשיכים את דבר ה' כו' כי "קרוב אליך הדבר": "עושי דברו", כדי שיהיה "את הו"י האמרת וגו'"; שכן הם העושים וממשיכים את דבר ה' וגו'.

(ועמ"ש מזה סד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע כו' וע' בזהר פ' בלק דקצ"א ע"א)

(ועיי' במה שנכתב על כך בסוף המאמר המתחיל "בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע וגו'"; ועיי' בזהר, פרשת בלק, דף קצ"א ע"א.)

כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוה היום לא...

וגם בפ"ך בבחי' שופר בראש השנה ע"י פה התוקע והממשיך הקולות קול השופר כמ"ש במ"א:

וגם "בפ"ך" — בבחינת השופר בראש השנה, באמצעות פיו של התוקע, שממשיך את הקולות, את קול השופר, כפי שנתבאר במקום אחר.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likkutei-torah/nitzavim/2

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק